Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

7 июнь, шанба, 1997 йил

Сотувда эркин нархда. № 123 (1640)

«ЎЗБЕКИСТОН XXI АСР БЎСАҒАСИДА»

ХОРИЖЛИКЛАР УЧУН ТАҚДИМОТ МАРОСИМИ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг қабуллар уйида 6 июнь куни Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» номли китобининг мамлакатимиздаги хорижий давлатлар дипломатия ваколатхоналари вакиллари, чет эллик журналистлар учун тақдимот маросими бўлди.

Маросимни ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов очиб, ҳуқуқий демократик давлат қуриш йўлидан бораётган республикамиз ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлган мазкур китобнинг мазмун ва моҳияти ҳақида сўзлади.

Асарнинг айни ҳозирги кунда яратилиши бежиз эмас. Чунки ўтиш даври деб аталган бугунги кунда мамлакатлар тараққиёти ва фуқаролар фаровонлиги фақатгина иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий омиллар билан чекланиб қолмаяпти. Айрим давлатлардаги шовинистик дунёқараш, мутаассиблик, наркобизнес, миллатлар ва элатлараро низолар ҳам тараққиётга тўсқинлик қилмоқда. «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида» китобида бу муаммолар теран таҳлил этилган, айни чоғда уларни бартараф этиш йўллари аниқ-равшан кўрсатиб берилган.

Тақдимот маросимида Президентнинг Матбуот котиби Мурод Муҳаммад Дўст, Олий Мажлиснинг Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси Эркин Воҳидов ҳамда Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти директори Миракбар Раҳмонқулов сўзга чиқдилар.

Таъкидландики, «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида» китоби кенг жамоатчиликка қаратилгани билан эътиборга моликдир. Унда халқ, Ватан манфаати биринчи ўринга қўйилади ва барқарор тараққиётни кафолатловчи омиллар, иқтисодий ўсиш асослари ҳақида теран илмий фикрлар баён этилади. Маросимда сўзга чиққанлар мазкур асарни давлат раҳбарининг халқ билан очиқ мулоқоти, дея баҳоладилар.

Хавфсизлик нуқтаи назаридан ёндашилганда эса, Президентимизнинг мазкур китобини замонавий хавфсизлик фалсафаси ва стратегиясини ўзида тўлиқ акс эттирган қўлланма, дейиш мумкин. Бинобарин, «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида» китоби нафақат Ватанимизда, балки хорижда ҳам катта қизиқиш билан ўқиладиган, ижтимоий онгни юксалтиришда ва замонавий дунёқарашни шакллантиришда муҳим аҳамиятга эга бўлган асардир, деб таъкидланди маросимда.

(ЎзА).

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

6 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга Саудия Арабистони Подшоҳлигининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Абу Бакр Аббос Рафиа ишонч ёрлиғини топширди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистонда Саудия Арабистонининг биринчи элчиси фаолият бошлаганидан мамнуният билдириб, Абу Бакр Аббос Рафиани ушбу шарафли вазифада иш бошлаётгани билан қутлади. Шунингдек, Президент Ўзбекистон билан Саудия Арабистони ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш йўлида элчи жанобларининг меҳнати алоҳида аҳамият касб этажагини айтди.

Абу Бакр Аббос Рафиа мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш, халқларимизни бир-бирига яқинлаштириш йўлида бор куч-ғайратини аямаслигини таъкидлади.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Александр Пацев ҳам ишонч ёрлиғини топширди.

-- Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги иқтисодий, маданий алоқалар узоқ тарихга бориб тақалади. Халқларимизни бир-бирига боғлаб турадиган кўплаб ришталар мавжуд, -- деди Ислом Каримов ишонч ёрлиғини қабул қилиб олар экан. -- Мамлакатимиз мустақилликка эришганидан сўнг ўзаро муносабатларимиз тенглик негизига қурилган янгича тамойиллар асосида шаклланди. Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш ҳар икки томон учун ҳам муҳим аҳамиятга эга.

А. Пацев Россия ҳукумати Ўзбекистонда кечаётган иқтисодий-сиёсий ислоҳотлар жараёнини катта қизиқиш билан кузатиб бораётганини айтди. Шунингдек, у мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш ишига имкон қадар ҳисса қўшажагини билдирди.

* * *

6 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга Испаниянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Хосе Антонио де Итурриага Барберан ишонч ёрлиғини топширди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистонда юксак халқаро мавқега эга бўлган Испания давлати элчихонасининг очилиши қувонарли воқеа эканини таъкидлади. Шарафли ва масъулиятли вазифасини бажаришда Испания элчисига муваффақият тилади.

Хосе Антонио де Итурриага Барберан Испаниянинг Ўзбекистон билан муносабатларни янада яхшилаш ҳамда ҳамкорликни кенгайтиришдан манфаатдор эканини қайд этиб, зиммасига юкланган вазифани шараф билан адо этишга ҳаракат қилажагини таъкидлади.

* * *

Шунингдек, 6 июнь куни Президент Ислом Каримовга Марокаш Подшоҳлигининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Аҳмад Бурзаим ишонч ёрлиғини топширди.

Мамлакатимиз раҳбари Марокаш Подшоҳлигини халқаро можароларни ҳал этишга катта улуш қўшаётган давлат деб билишини айтиб, масъулиятли миссиясини бажаришда Аҳмад Бурзаимга муваффақият тилади.

Марокаш элчиси кўрсатилган самимият ва ишонч учун Президентга миннатдорлик билдирди, зиммасига юкланган вазифани адо этишда куч-қувватини аямаслигини таъкидлади.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросимида ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

(ЎзА).

Балиқчи туманидаги Алишер Навоий номли жамоа хўжалиги деҳқонлари бу йил 260 гектар майдондаги буғдойнинг ҳар гектаридан 70 центнердан дон йиғиштириб олишни режалаштиришган.

СУРАТДА: бош мутахассис З. Раҳматуллаев ва бригада бошлиғи Қ. Қобулов.

Ш. ОЛИМОВ олган сурат.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН ЯКУНЛАНДИ

6 июнь куни «Ўзбекистон темир йўллари» давлат ҳиссадорлик компаниясида Темир йўллар ҳамкорлиги ташкилоти (ТЙҲТ) вазирлар кенгашининг XXV сессияси ўз ишини давом эттирди.

Осиё, Америка ва Европадан ушбу ташкилотга аъзо 26 мамлакат вакиллари, соҳа мутахассислари темир йўл хизмати бўйича тўпланган тажрибалар ҳақида ўзаро фикр алмашдилар. Сессия иштирокчилари бу борадаги ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ташкилотга аъзо барча мамлакатлар учун манфаатли эканини қайд этдилар.

Мазкур анжуман аввалгиларидан шуниси билан фарқ қиладики, унда ТЙҲТ фаолиятини кенгайтириш, аъзо давлатлар ҳудудида темир йўллар хизматини яхшилаш билан боғлиқ ўндан зиёд муҳим масала муваффақиятли муҳокама қилинди.

Анжуманда Темир йўллар ҳамкорлиги ташкилоти вазирлар кенгашининг навбатдаги сессиясини 1998 йили Белорус пойтахти -- Минск шаҳрида ўтказишга қарор қилинди.

Анжуман ниҳоясида Темир йўллар ҳамкорлиги ташкилоти вазирлар кенгашининг XXV сессияси кун тартибига киритилган масалаларга оид якуний ҳужжат -- протокол имзоланди. Шу билан сессия ўз ишини якунлади.

(ЎзА).

ДУНЁ БОЛАЛАР НИГОҲИДА

Республика ўқувчилар саройида «Замонавий дунё болалар нигоҳида» мавзуида халқаро кўрик-танлов ўтказилди. Икки кун давом этган бу танловда Тошкент шаҳри, вилоятлар, шунингдек, Марказий Осиё мамлакатларидан ёш мусаввирлар қатнашди. Истеъдодли болалар яратган ранг-баранг тасвирий санъат асарларини Ўзбекистон халқ рассоми, Бадиий академия фахрий аъзоси Рўзи Чориев бошлиқ ҳайъат баҳолади.

Қашқадарё вилояти вакили Санжарбек Ҳусаинов билан республика ўқувчилар саройи қатнашчиси Жамшид Тиллаев биринчи ўринни эгаллади. Совриндорлар сафида тожикистонлик Дилафрўз Солиева, қирғизистонлик Жалин Тиленбоева, қозоғистонлик Асем Жолтоева ва Қорақалпоғистон Республикасидан Азамат Нурумбетовлар ҳам бор. Кўрик-танловда қатнашган бир гуруҳ иқтидорли ёш мусаввирлар Ўзбекистон Бадиий академияси таркибидаги республика бадиий коллежига қабул қилишга тавсия этилди.

(ЎзА).

УШБУ СОНДА:

2-бет

ИМКОНИЯТ ИМТИЁЗ ЭМАС

3-бет

4-бет

ДУНЁ ЯШАР КЎЗЛАРДА

ОСОНМАС БУ МАЙДОН ИЧРА ТУРМОҚ

ИСТИҚБОЛЛИ ҲАМКОРЛИК

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Вьетнам Социалистик Республикаси савдо вазирининг ўринбосари Хо Хуан Нгием раҳбарлигидаги ушбу мамлакат делегацияси аъзолари 5 июнь куни Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигида бўлдилар.

Ўзбекистон ташқи иқтисодий алоқалар вазирининг биринчи ўринбосари М. Асқаров меҳмонларга мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар, жумладан, Ўзбекистоннинг ташқи иқтисодий алоқалари жараёни ҳақида сўзлаб берди. Суҳбат чоғида томонлар Ўзбекистон билан Вьетнам ўртасидаги иқтисодий алоқалар йилдан-йилга кенгайиб бораётганини эътироф этдилар. Шунингдек, мулоқот давомида мазкур алоқалар истиқболи билан боғлиқ масалалар хусусида фикрлашиб олинди.

Учрашувда Вьетнам Социалистик Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Нгуен Чи Куанг ҳозир бўлди.

(ЎзА).

БИЗНИНГ ШАРҲ

ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ТАЯНЧИ

Олий Мажлис Кенгашининг кенгайтирилган мажлисида «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунга ана шундай таъриф берилди

Биз олдимизга ҳуқуқий демократик, одил фуқаролик жамияти қуришни ният қилиб қўйганимиз ҳеч кимга сир эмас. Хўш, одил фуқаролик жамияти қандай шаклланади? У айни пайтда қандай жараёнларни бошдан кечирмоқда? 5 июнь куни Олий Мажлис Кенгашининг кенгайтирилган мажлисида «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонуннинг Тошкент вилоятидаги ижроси ҳақидаги масала муҳокама қилинаётганда хаёлимдан ана шундай ўй ва саволлар кечди.

Дарҳақиқат, одил фуқаролик жамияти барпо қилишнинг асосий таянчи, омиллари нималардан иборат? Мажлисда Олий Мажлис Раиси ана шу саволга жавоб тариқасида ажойиб бир ўхшатиш қилди: Архимед: «Сиз менга ернинг таянч нуқтасини топиб беринг, мен уни ўрнидан силжитаман» деган экан, деди у. Шу маънода, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунни ҳам одил фуқаролик жамияти барпо қилишнинг асосий таянчи ва воситаси, деб аташ мумкин. Зеро, мазкур масалани Олий Мажлис Кенгаши даражасида муҳокама қилишнинг асосий сабабларидан бири ҳам ана шу.

«Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонун фуқароларнинг бошқариш тизимидаги фаолиятини оширишга, унинг бевосита иштирокчисига айланишига катта имконият яратади. Фуқаро энди эски тоталитар тузумдагидек кузатувчи эмас, аксинча, унинг яратувчиси, иштирокчисига айланади.

Бунинг учун, табиийки, фуқароларнинг сиёсий ва ҳуқуқий онгини шакллантириш, юксалтириш лозим. Президентимиз 20 май куни ҳуқуқий соҳа мутахассислари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда айнан ана шу масалани кўтарган, ҳуқуқшунослардан унинг ечимини сўраган, галдаги вазифа ва чора-тадбирлар хусусида йўл-йўриқлар кўрсатган эди. Олий Мажлис Кенгаши мажлиси ва унда кўрилган масалаларни Президент томонидан қўйилган вазифаларни бажариш сари қўйилган қадам, деб аташ мумкин.

Фуқаролар жамият ҳаёти ва фаолиятига қанчалик кўп аралашса, фуқаролик жамияти қуриш жараёни ҳам шунчалик тезлашади. Шу боис мажлисда туман ва шаҳар ҳокимликларига қонун доирасида маҳаллий ҳаёт ва ҳудудга доир масалаларни ҳал этиш ваколатини фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига топширишга қаратилган ишларни тезлаштириш зарурлиги ҳақида тавсиялар берилди. Одил фуқаролик жамияти қуриш беш ёки ўн йилда амалга ошириладиган жараён эмас. Одил фуқаролик жамиятида қонун устувор бўлади. Қонун устуворлиги эса фуқароларнинг ҳуқуқий савияси ва маданияти билан ўлчанади. Ўз ҳақ-ҳуқуқини таниган ва ҳимоя қила олган фуқаро шахс сифатида ўзини ўзи бошқараётган жамиятга нақадар дахлдор эканлигини тез ва чуқур ҳис қилади. Ва бу алал-оқибат онгнинг сифат ўзгаришига томон юз буришига имконият яратади. Онги юксак фуқароларга эга бўлган жамият эса ҳеч қачон завол кўрмайди, аксинча, тараққий этади, том маънода инсон шаъни, қадр-қиммати ва манфаатлари ҳимоя қилинадиган, улуғланадиган босқичга кўтарилади.

Мамлакатимизда айни пайтда ана шундай жамиятни барпо қилиш йўлида саъй-ҳаракат қилинмоқда. Ва бу йўлда дадил қадамлар ташланаётганлиги қувонарли ҳолдир.

Исмат ХУДОЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

САТРЛАРДА ЮРТ НАФАСИ

«Халқ сўзи» ва ЎзА мухбирлари хабар қилади

МАДАНИЙ АЛОҚАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Ўзбекистон хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари кенгашида мамлакатимизга ташриф буюрган Ли Тэчен бошчилигидаги хорижий давлатлар билан дўстлик Хитой халқ жамияти делегацияси аъзолари билан учрашув бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ва Хитой дўстлик жамияти фаоллари иштирок этди.

Кенгаш раиси Ж. Бўронов меҳмонларни Ўзбекистонга ташрифи билан қутлар экан, мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро маданий алоқалар тобора кенгайиб бораётганини таъкидлади.

Мулоқот чоғида ўзаро маданий-маърифий, шунингдек, иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар хусусида фикрлар алмашилди.

Учрашув сўнггида меҳмонлар Бухоро ва Хиванинг 2500 йиллигига бағишланган кўргазма билан танишди.

ОРОЛБЎЙИ БУНЁДКОРЛАРИ

«Оролсувқурилиш» ҳудудий ишлаб чиқариш бирлашмаси йил давомида кенг кўламдаги қурилиш-монтаж ишларини бажарди. Жумладан, 945 ўқувчига мўлжалланган тўртта мактаб, бешта врачлик пункти, 82 квартирали иккита уй фойдаланишга топширилди. Бирлашма қурувчилари Қўнғирот сода заводи мажмуига кирувчи иншоотларни бунёд этишда ҳам фаол қатнашмоқда. Улар Устюрт саҳросидаги бу йирик корхона учун маиший хизмат комбинати, клуб, тиббиёт маркази, ётоқхона ва болалар боғчаси қурилишини поёнига етказмоқда.

«МЎЪЖИЗА» МАЖМУИ

Самарқанддаги Регистон ёдгорликлар мажмуи бағрида «Мўъжиза» деб номланган савдо мажмуи очилди. Шарқ меъморчилиги анъаналари асосида қурилган, ранго-ранг безаклари билан қадимий гумбазларга уйғунлашиб кетган бу бино вилоят матлубот кооперацияси ҳиссадорлик жамияти буюртмасига биноан қурилди. Бу ерда аҳоли зарур маҳсулотларни харид қилиши, сўлим чойхонада маданий ҳордиқ чиқариши учун барча шароит муҳайё этилган. Иккинчи қаватдаги қаҳвахона эса турли тўй-маърака ва маросимлар ўтказиш учун мўлжалланган.

МОЗИЙДАН САДО

Археологлар эски Термиздаги ал-Ҳаким ат-Термизий мақбараси яқинида бир-бирига ўхшамайдиган тўртта ер ости ғорини топишди. Уларнинг узунлиги 7-10, кенглиги эса икки-уч метр бўлиб, икки томонда кўплаб токчалар бор. Мутахассислар фикрича, бир вақтлар бу токчаларга будда ҳайкалчалари қўйилган.

-- Хитойлик сайёҳ Хой Чаонинг ёзишича, саккизинчи асрнинг биринчи чорагида Термизда ўнта будда ибодатхонаси бўлган, -- дейди Ўзбекистон Фанлар академияси археология институтининг Сурхондарё бўлими раҳбари Тўхташ Аннаев. -- Эрамизнинг III-IV асрларида қурилган бу ер ости иншоотларида будда дини маросимлари ўтказилган. Демак, бу хитойлик сайёҳ ёзган будда ибодатхоналаридан бири бўлиши мумкин.

ҒОЛИБЛАР

Қарши шаҳрида Ўзбекистон қўшиқ байрами вилоят кўрик-танлови якунланди. Нуфузли ҳайъат биринчи ўринга икки номзодни лойиқ кўрди. Яккабоғлик Исоқовлар оилавий дастаси ҳамда Қарши шаҳар педагогика билим юрти ўқитувчиси П. Ҳамидовга биринчи ўрин насиб этди.

Танлов ғолиблари Тошкентда ўтадиган республика қўшиқ байрамида иштирок этади.

ҚЎШНИНГ ЯХШИ БЎЛСА

Фарғона вилояти чорвадорлари яйлов мавсумини ҳар қачонгидан эрта бошлади. Ҳозир Наманган вилоятининг Оқтов ва қўшни Қирғизистон Республикасининг ЖалоЛобод вилоятидаги Чотқол яйловларида вилоят хўжаликларининг 80 минг бошга яқин қўй-қўзиси боқилмоқда. Эндиликда вилоят хўжаликларининг 34 минг бошдан зиёд қўй-қўзиси шартномага мувофиқ Қирғизистон Республикаси Ўш вилоятидаги Олой тумани яйловларида парваришланади.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚЎМИТАСИДА

Олий Мажлис Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасининг навбатдаги йиғилиши бўлди. Уни қўмита раисининг ўринбосари Мирзамурод Икромов олиб борди.

Йиғилишда «Ўсимликлар карантини тўғрисида»ги Қонуннинг Хоразм вилоятидаги ижроси ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Ушбу вилоятда бу борада бирмунча ибратли ишлар амалга оширилгани таъкидланди. Ҳусусан, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирувчи ва қайта ишловчи ташкилотларда қонунда кўзда тутилган ташқи ва ички карантин тадбирлари кенг жамоатчилик иштирокида муҳокама қилиниб, тарғибот ишлари олиб бориляпти.

Вилоят ҳудудини карантиндаги ва бошқа хавфли зараркунандалардан, ўсимлик касалликлари ва бегона ўтлардан муҳофаза қилиш бўйича зарур чоралар кўрилмоқда. Ҳар бир туманга агроном-инспекторлар бириктирилиб, улар махсус режа асосида фаолият кўрсатяптилар. Бунинг самараси ўлароқ, 1996 йилда 44113 гектар экин майдонида зараркунанда, ўсимлик касалликлари ва бегона ўтларга қарши назорат ишлари амалга оширилди.

«Ўсимлик карантини тўғрисида»ги Қонуннинг 11-моддасига мувофиқ эса, Исроилдан келтирилган буғдой уруғининг яширинча касалликларини аниқлаш мақсадида Хива туманида 2 гектар ер ажратилиб, унда карантин питомниги ташкил этилган.

Вилоят давлат карантин инспекцияси республика карантин лабораторияси билан ҳамкорликда буғдой экилган майдонларни доимий назоратга олиб, ўсимлик касалликларини аниқлаш юзасидан текширувлар ўтказмоқда.

Вилоят ҳудудида 4 та чегара пункти мавжуд бўлиб, уларда божхона ходимлари билан ҳамкорликда карантин назорат ишлари йўлга қўйилган.

Текшириш давомида бу ерда «Ўсимлик карантини тўғрисида»ги Қонуннинг бажарилиши бўйича талай камчиликларга йўл қўйилганлиги ва қатор муаммолар борлиги ҳам аниқланди. Масалан, Туркманистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудини боғловчи 4 та ҳар хил тоифадаги йўлларнинг иккитасига карантин назорати ўрнатилмаган. Вилоятда ўсимликлар карантини лабораторияси йўқлиги боис, намуналар экспертиза учун Тошкент шаҳридаги марказий лабораторияга юборилади. Натижада бир экспертиза учун 8-10 кун сарфланаётир. Шуни ҳисобга олиб, Хоразм вилояти ва Қорақалпоғистон Республикаси учун экспертиза лабораторияси ташкил этилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Йиғилишда, шунингдек, ўсимликлар карантини инспекторлари, мутахассислар томонидан маҳаллий оммавий ахборот воситалари орқали ушбу Қонуннинг моҳияти ва аҳамиятини кенг аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари яхши йўлга қўйилмаганлиги қайд этилди.

Йиғилишда кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

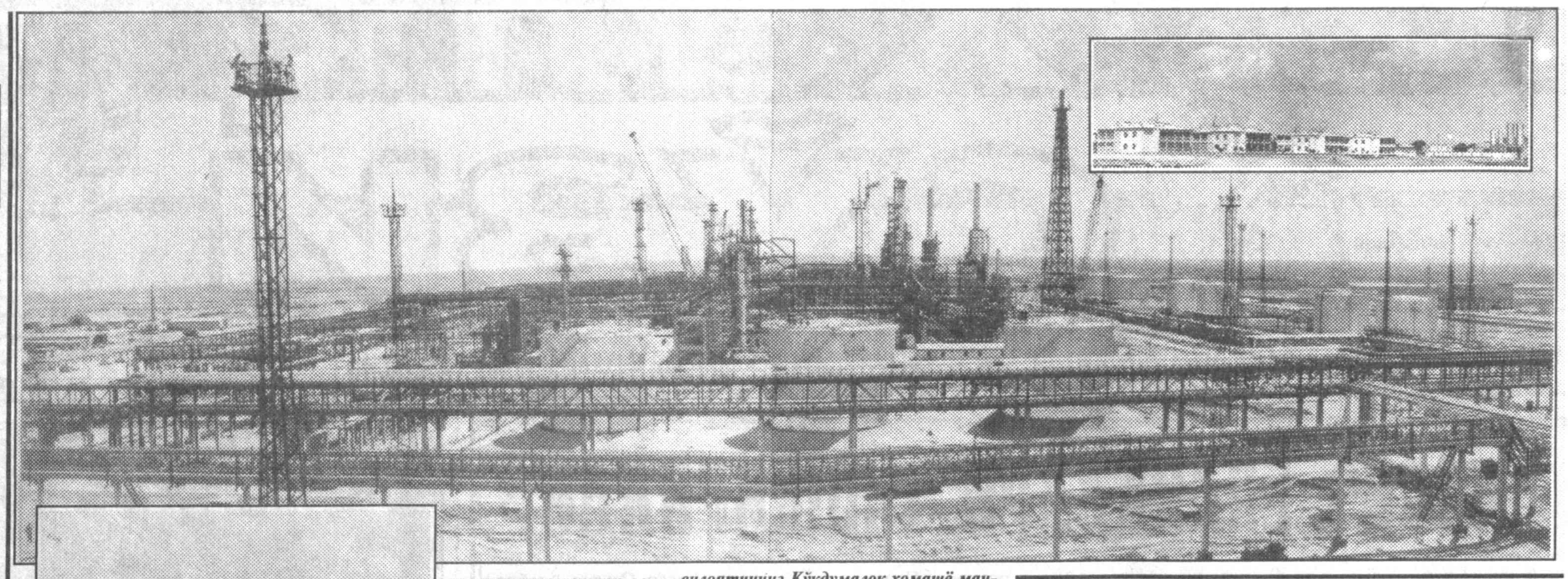

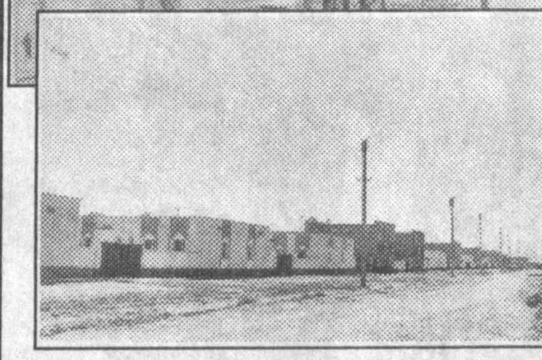

Республиканинг энг йирик мустақиллик объектларидан бири бўлган Қоровулбозор нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. Сўнгги бунёдкорлик ишлари тиғиз жадвал асосида уч сменада давом эттирилаяпти. Қурувчилар ўз ўринларини созловчиларга бўшатиб бермоқдалар. Мамлакатимиз мустақиллигининг олтинчи йили тантанали нишонланадиган кунгача улкан заводнинг биринчи навбати ишга тушади. Франциянинг «Текнип» фирмаси етказиб берган энг замонавий ускуналар юқори сифатли нефт маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун қулай имкониятлар яратади.

Дарвоқе, бундай муҳим корхонани бунёд этиш учун айнан Қизилқумнинг марказидан жой танланганлиги бежиз эмас. Бу ерда ер ости сувлари анча чуқур жойлашганлиги, темир йўл шохобчалари ва бошқа муҳандислик тармоқлари мавжудлиги, энг муҳими -- Қашқадарё вилоятининг Кўкдумалоқ хомашё манбаининг яқинлиги ҳисобга олинган.

Бугунги кунда ушбу улкан индустрия иншоотининг салобати ҳар қандай кишининг ҳам ақлини шоширищи табиий. Иш айни қизиган кунларда 8500 қурувчи меҳнат қилди. Шу боис муҳим объект жуда қисқа муддат -- 4 йилда қуриб битказилаётир.

Энг юксак технология асосида ишлайдиган завод тўла қувват билан ишга тушгач, республиканинг нефт маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи тўла қондирилади.

СУРАТЛАРДА: қурилишдан лавҳалар.

Р. ШАГАЕВ
(ЎзА) олган суратлар.

● *МАВСУМ АРАФАСИДА*

МАШИНА-ТРАКТОР ПАРКЛАРИ ИШГА КИРИШДИ

БУ ЙИЛ УЛАР ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИНИНГ БУТУН МАСЪУЛИЯТИНИ ЎЗ ЗИММАЛАРИГА ОЛДИЛАР

Республикамиз ғаллакорлари улкан синов арафасида туришибди. Яхши ният билан 1 миллион 495 минг гектар майдонга сепилган уруғлик олтин бошоқларга айланиб, кўзни қувонтираяпти. Мутахассисларнинг фикрича, далаларда 4 миллион тонна -- топшириқни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилган. Эндиги вазифа ана шу ризқ-рўзимизни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишдан иборат. Яқинда Жиззах вилоятида бўлиб ўтган семинар-кенгашда асосий эътибор ушбу масалага қаратилди. Анжуман иштирокчилари Зарбдор ва Ғаллаорол туманларидаги машина-трактор парклари иш тажрибаси билан танишдилар. Негаки, бу йил ғалла ўрим-йиғимининг бутун масъулияти мазкур ташкилотлар зиммасига юклатилган.

Хабарингиз бор, дестлабки МТПлар бундан икки йил муқаддам фаолият бошлаган эди. Ўтган вақт ичида «Ўзқишхўжтаъминоттузатиш» давлат қўмитаси тизимида 180 та шундай корхона ташкил этилди. Улар 1760 дан ортиқ жамоа, деҳқон (фермер) хўжаликлари ва ширкат уюшмалари билан 15,4 миллион сўмлик хизмат кўрсатиш юзасидан шартномалар тузишди. Шунингдек, машина-трактор парклари турлича мулк шаклидаги хўжаликлардан 11000 дан ортиқ ҳайдов тракторлари, 5300 та ғалла, 1250 та шоли ўриш комбайни, 3500 та пахта териш машинасини дастлаб ижарага олдилар. Айниқса, 431 та «Кейс-2166», 50 та «Марал-125» комбайнлари, 150 дона «Магнум-7240» трактори МТПлар ихтиёрига берилиши уларнинг техникавий қудратини оширди. Ҳозиргача МТПлар томонидан жами 1 миллиард 471 миллион сўмлик иш бажарилди. Асосийси шуки, энди олдинги йиллардагидек, ўрим-йиғим мавсуми чўзилиб кетмайди. Техникалар қўл учида таъмирланиб, далага чиқарилмайди.

Анжуманда шулар ҳусусида атрофлича фикр алмашилди, аниқ таклифлар билдирилди. Қуйида семинар қатнашчиларидан айримларининг фикрларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Шокиржон СОЛИЖОНОВ, Боғдод тумани МТП раҳбари:

-- Сир эмас, яқин вақтларгача техникага эътибор ва жавобгарлик масъулияти бироз сусайган эди. Хўжалик устахоналаридаги комбайнлар йил-ўн икки ой очиқ ҳавода сақланиб, ўрим-йиғим мавсуми яқинлашгач, номигагина таъмирланарди.

МТПнинг афзалликлари кўп. Буни ўз корхонамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Йил бошида туманимиздаги деҳқон-фермер хўжаликлари, шахсий томорқа ҳамда жамоа хўжаликлари билан тузилган шартномага мувофиқ, уларни сифатли таъмирланган, иш унуми юқори бўлган техника, машина-механизмлар билан таъминлаб турибмиз. Энди улар эҳтиёт қисмлар излаб, қимматли вақтларини йўқотишмаяпти. Шу боис ҳосилнинг ўз вақтида йиғиштириб олинишига деҳқонларнинг ишончлари комил.

Аҳмад ИСЛОМОВ, Хатирчи тумани МТП раҳбари:

-- Менимча, қишлоқ хўжалигини иш унуми юқори бўлган замонавий техника билан таъминлаш учун жойлардаги машина-трактор парклари фаолиятини янада кучайтириш зарур. Вақти келиб, деҳқонларимиз чет эл фермерлари каби фақат буюртма берадиган, ишни эса МТПлар амалга оширадиган бўлишига ишонаман.

Яна бир фикрим шуки, мулкчилик шакллари турлича бўлган хўжалик эгалари биз билан тузилган шартномадан қанчалик наф кўрсалар, биз ҳам худди шундай манфаатдор бўлишимиз керак. Чунки хўжалик раҳбарлари экинни экишдан тортиб, ҳосилни йиғиб олгунча техника ҳақида бош қотирмайдилар. Агар машина-трактор парклари қатъий жадвал асосида иш олиб борсалар, хўжаликлар ҳам шу асосда ўз фаолиятларини режалаштирадилар. Бир сўз билан айтганда, биз уларни техника билан, улар бизни иш билан таъминлаб туришса, ҳар икки томон фақат фойда кўради.

Семинарда унинг қатнашчилари кўп нарсаларни ўргандилар. Жойларга боргач, машина-трактор паркларини ишини янада такомиллаштириш, бу йилги ғалла ўрим-йиғимини тез ва соз якунлашга аҳд қилдилар.

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

● *МУХБИР САФАРДАН ҚАЙТДИ*

Вилоят ҳокимлиги ҳукуматимизнинг жойлардаги ваколатхонаси, ҳоким эса Президентнинг вакили, деб кўп гапирамиз. Аммо жойлардаги ҳокимлар бугунги замонавий талабларга жавоб бера олмаса, қабул қилинаётган қонун, фармон ва қарорларнинг маъно-негизини яхши англамаса, ташаббускорлик ҳиссиёти ва хусусиятларидан олис бўлиб, янгиликларга тўсиқ бўлиб турса, уларни Президентнинг вакиллари, халқнинг ваколатини олганлар деб бўладими?

Ислом КАРИМОВ.

ИМКОНИЯТ ИМТИЁЗ ЭМАС

2. ДЕПСИНИШ

Халқ депутатлари Қашқадарё вилояти кенгашининг 1995 йил 29 ноябрдаги сессиясида ҳокимликлар фаолиятига шундай баҳо берилган эди. Чунки мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, қишлоқда қўшимча иш ўринларини яратиш, кичик ва ўрта бизнесни, қимматли қоғозлар бозорини ривожлантиришга йўналтирилган Президент фармонлари, ҳукумат қарорларининг ижроси учун айнан ҳокимлик идоралари масъулдир. Бироқ кўп ҳолларда бу масъулият унутилаяпти. Демакки, ўша жойда қонун бузилаяпти. Унинг устуворлигини таъминлашга келганда эса, қонунни назорат қилувчи идоралар туман ёки вилоятдаги «катта»нинг сиёғига қараб «тўн бичмоқда». Ислоҳотлар ривожига тўсиқ бўлаётган бундай «депсиниш»лар, афсуски, бугун ҳам вилоятда мавжуд. Айниқса, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, пайчилик жамоалари фаолиятини такомиллаштириш борасида хато-камчиликларга йўл қўйилаётгани ачинарлидир.

Вилоятда мавжуд ҳиссадорлик жамиятларидан 13 тасида «Акционерлик жамиятларида дивидендларни ҳисоблаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низом» талаблари бузилган. Хусусан, «1-Косон», Қарши, Чироқчи, Нишон, Касби, Ғузор пахта тозалаш корхоналари, Нишон ва Қарши туманларидаги «Дори-дармон» ҳиссадорлик жамиятларида 1995 йил якуни бўйича умумий йиғилиш ўтказилмаган. 36 та ҳиссадорлик жамияти раҳбарлари жамоага дивиденд тўлашни унутишган. Вазирлар Маҳкамасининг 448-сонли қарори асосида 1996 йилда Қарши темир йўл бўлимига қарашли «Отчопар» ёрдамчи хўжалиги, «Қаршимахсустаъмирлашсозлаш» корхонаси, вилоят «Техчорвасервис» маркази ва бошқа бир қатор ташкилотларни давлат тасарруфидан чиқариш режалаштирилган бўлса-да, бу муҳим тадбирга беписандлик билан қаралган. Баҳористон, Қамаши, Деҳқонобод туманларида эса давлат ғазнасига хусусийлаштиришдан келадиган нақд пул тушуми режаси барбод этилди.

Биз «Қашқадарё-Баққоллик» ва «Қашқадарё-Лада» очиқ ҳиссадорлик жамиятларида бундан ҳам ачинарли воқеалар юз берганининг гувоҳи бўлдик. Ҳар иккала жамоа ҳиссадорлари бир қўшиқни ҳиргойи қилиб юришибди:

Ҳиссадормиз, қадримиз йўқ!
Ҳол сўргувчи мардимиз йўқ!

Ўзимизга-ўзимиз дедик: «Наҳотки, бутун бошли вилоят ҳокимлигида ҳиссадорлар арзини эшитадиган мард йўқ бўлса?! Бор бўлса, нега амалдаги қонунларга хилоф иш тутилаяпти?

«Қашқадарё-Баққоллик» ҳиссадорлик жамиятини тузишдан мақсад жамоани бозор иқтисодиёти шароитига мослаштириш, кишиларда мулкка эгалик ҳиссини шакллантириш, ишлаб чиқаришдан жамоа ва давлатга мўмай даромад келтириш эди. Қарангки, бу юксак ғоялар тез орада «Қашқадарё-Баққоллик» раҳбарларининг шахсий манфаатлари «гирдобига ғарқ бўлди». Раис, унинг муовини ва бош ҳисобчи, аввало, республика Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29 мартдаги «Ўзбекистонда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнларини янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари тўғрисида»ги қарори талабларини қўпол равишда буздилар. Мазкур қарор билан тасдиқланган давлат Дастурининг **2.1-банди, 10-қисмида жамият маъмурияти (раҳбар, унинг ўринбосарлари, бош мутахассислар)га кўпи билан беш фоиз миқдорида акциялар берилиши белгилаб қўйилган. Аммо бу жамият раиси Зокир Қиличев 25,7 фоиз -- 108 дона (шундан 103 донаси -- 24,5 фоизи меҳнат жамоаси улушидан), раис муовини Дамин Халилов ва бош ҳисобчи Зокир Жўраевлар 9,7 фоиз -- 41 донадан (шундан раис муовини олган акциянинг 38 донаси, бош ҳисобчи тасарруфидаги акциянинг эса 40 донаси, яъни 9,5 фоизи жамоа аъзолари улушидан) акция сотиб олишган.**

«Қашқадарё-Баққоллик» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида қимматли қоғозлар тўғрисидаги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва меъёрий ҳужжатларига риоя қилиниши юзасидан ўтказилган текшириш натижаларидан:
«Жамият меҳнат аҳлининг 1995 йил 3 февралдаги қарорида жамоа аъзоларига тегишли 252 дона акция уларнинг иш стажи ва шароитига қараб сотилиши қайд этилган. Лекин акцияларни тақсимлаш жадвали ишлаб чиқилиб, тасдиқланмаган... Жамоат жамоа аъзоларига тегишли акцияларни тақсимлашда адолатсизликка йўл қўйилган.

Жамият раиси З. Қиличев томонидан сотиб олинган, меҳнат жамоаси улуши бўлган 103 дона акциядан 88 донаси мазкур жамиятда ишламайдиган фуқаро Э. Ғоиповага 1996 йил 19 январь куни сотилган. Яъни, меҳнат жамоаси аъзоларига тегишли, юқори даромадли акциялар жамият раиси томонидан жамоа аъзоси бўлмаган фуқарога тақсимланган. «Акционерлик жамиятларида дивидендларни ҳисоблаш ва тўлаш тартиби тўғрисида Низом»нинг 8-бандида дивиденд тўлаш расмий эълон қилинган кун -- ҳиссадорлар умумий йиғилиши ўтказилган кундан 30 кун аввал сотиб олинган акцияларга дивиденд ҳисобланиши белгиланган. Лекин Э. Ғоипова 88 дона акцияни умумий йиғилиш ўтказилган кундан 60 кун аввал сотиб олган бўлишига қарамай, 1995 йил якуни бўйича жамият томонидан мазкур 88 дона акцияга ҳисобланган 660083,6 сўм дивиденд Э. Ғоиповага эмас, балки юқоридаги Низом талабларига зид равишда жамият раиси З. Қиличевга тўлаб юборилган».

Раҳбарнинг нокамтарлиги, дивиденд кетидан қувиб, жамоани ўз ҳолига ташлаб қўйиши оқибатида «Қашқадарё-Баққоллик»да молиявий тартиб-интизом издан чиқиб, 1994 йил якуни бўйича меҳнат жамоаси аъзоларидан 22 нафар кишига аслида сотилмаган акция учун 191,3 минг сўм дивиденд ортиқча тўланган. Жамоанинг 3 нафар аъзосига 9,4 минг сўм, давлат улуши бўлган акцияларга эса 181,9 минг сўм дивиденд кам ҳисобланган. Шу тариқа давлатга 181,9 минг сўм зарар етказилган.

Тегишли ҳужжатларда қайд этилишича, ҳиссадорлар умумий йиғилиши ўтказилгунга қадар акция учун ҳеч қандай тўлов тўланмаган бўлса-да, раис муовини Д. Халилов ва бош ҳисобчи З. Жўраевлар 27372 сўмдан дивиденд олишган. Раис буни эшитгач, уларни бир гап билан ўсал қилди:

-- Мен акция учун 500 сўм тўлаб қўйибман, акаси. Сенлар бир тийин ҳам тўламасдан, шунча пул олдиларингми?!

-- Дилингиз ранжимасин, хўжайин. Сизга ҳам аталган дивиденд бор, -- дейишди улар.

Хўжайинга аталгани оз эмас, кўп эмас, нақд 72120,9 сўм эди...

Жамоа аъзоларининг 1995 йил 23 февралдаги мажлиси баённомасида номинал қиймати 1000 сўмлик 47 дона акцияни жамоа аъзоларининг иш стажига қараб сотиш тўғрисида қарор қилинган бўлса-да, бу акциялар жамоанинг 20 нафар аъзосига бепул бериб юборилди. Йил якунида эса ўша акциялар учун асоссиз равишда 352,5 минг сўм дивиденд тўланди.

«Қашқадарё-Лада» очиқ ҳиссадорлик жамиятида эса унинг раиси ноқонуний сайланган. Негаки, амалдаги қонунларга кўра, у ҳиссадорлар томонидан сайланиши лозим эди. Шаҳар ҳокимлигидан вакиллар келишди-ю, 1995 йил якуни бўйича ўтказилаётган ҳиссадорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритилмаган, жамоа аъзоларининг етти ухлаб тушига ҳам кирмаган масала -- корхонага янги раҳбар тайинлаш (?) хусусида гапиришди. Кейин янги раис -- илгари шу корхонада раҳбар бўлиб ишлаган А. Сапаров билан таништиришди, вассалом.

Аслида бу Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунига зид эди. Шу боис текшириш ўтказилганда, ҳақиқатдан ҳам қонун бузилишига йўл қўйилгани аниқланди. Бу ҳақда тегишли ташкилотларга хатлар жўнатилди. Лекин, афсуски, шаҳар ва вилоят ҳокимликларининг бу ишга ўз вақтида муносиб баҳо беролмагани, мутасадди раҳбарларнинг қатъиятсизлиги ярани янада газак олдирди. Оқибатда ўнлаб ҳиссадорлар ҳеч бир асоссиз янги раисга ёқмай қолишди. Жамоа ишидан путур кетди. Бу орада назоратнинг йўқлигидан фойдаланиб, А. Сапаров Муборак, Шаҳрисабз, Чироқчи туманларидаги автомобилларга техник хизмат кўрсатиш станцияларига берилган давлат ордерини бекор қилишга киришди. Хайриятки, вилоят давлат мулки бошқармаси ва Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди бу масалага ўз вақтида ҳаққоний баҳо бера олдилар. Шу тариқа яна бир қонунбузарликнинг пайи қирқилди.

Кишини таажжубга соладиган ҳолат шуки, 1996 йил 18 мартдаги ҳиссадорларнинг умумий йиғилиши ноқонуний ўтказилгани, акциядорларнинг ҳақ-ҳуқуқлари поймол этилгани ўз исботини топса-да, орадан бир йилдан ортиқроқ вақт ўтишига қарамай, ҳали-ҳануз бу хатони тузатиш ҳеч кимнинг хаёлига келмаяпти.

Иккала ҳиссадорлик жамиятидаги аҳвол билан танишгач, ўйлаб қоласан, киши. Аслида, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, пайчилик услубини жорий этишдан қандай мақсад кутилган эди? Наҳотки, акциядан келадиган даромад -- дивидендни ҳиссадорлик жамиятлари раислари ўз тасарруфига олиши кўзда тутилган бўлса?..

БИРИ ТОЛА СОТДИ, БИРИ...

Қашқадарёнинг хорижга тола экспорт қилиш салоҳияти ҳақида вилоят «Пахтасаноатсотиш» бирлашмасининг маълумотномаси орқали танишгач, рости, ўзбек пахтасининг нуфузи жаҳон бозорида йил сайин ошиб бораётганидан фахрландик. Лекин юзлаб ва минглаб одамлар меҳнати сингган, халқнинг қалбидек оқ пахтамизга, аниқроғи, жаҳон бозорида харидоргир бўлган толамизга хиёнат қилинганини эшитиб, ўнғайсиз аҳволга тушдик.

Воқеа аслида бундай кечганди: Қамашида ғишт заводи қуриладиган бўлди. Ва, табиийки, хорижий шерик ахтарилди. Туркиянинг «Тарсан» фирмаси, ниҳоят, ишончли деб топилди. Амалдаги қонунларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг «Ўзпроммашимпэкс» бирлашмаси ва Туркиянинг «Тарсан» фирмаси ўртасида шартнома тузилди. Унга кўра, 1992 йилда ғишт заводини қуришга киришилди. Шартномага биноан, орадан саккиз ой ўтгач, йилига 64 миллион дона пишиқ ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бу заводнинг калити «Тарсан» фирмаси томонидан қамашиликларга топширилиши лозим эди. Лекин... Корхона ҳақида ҳар хил узунқулоқ гаплар кўпайди. Шунда чала ётган корхонани «Кимошди» савдосида пуллаш маъқул топилди. Чунки энди «тарсан»чилардан фойда йўқ эди. Вилоят давлат мулки бошқармаси томонидан 1995 йил 19 сентябрь куни Қарши шаҳрида танлов ўтказилди. Шу йилнинг 27 сентябрида эса 105-сонли олди-сотди шартномаси расмийлаштирилиб, иншоот Қамаши туманидаги «Толиб» масъулияти чекланган жамиятига 45 миллион сўмга сотилди. Шунга кўра, Қамаши тумани ҳокимлиги 1995 йил 17 октябрда ғишт заводи дирекциясини тугатиш тўғрисида Х-360/10-сонли қарор қабул қилди. «Пахтабанк» эса 1996 йил 10 январда корхонанинг банкдаги ҳисоб рақамини ёпди.

Лекин «Тарсан» каби «Толиб» ҳам ишни аро йўлда қолдирди. Яъни, у шартнома шартларини бажармаганлиги боис ғишт заводини сотиб ололмади.

Ҳангоманинг қизиғи шундан кейин бошланди. «Катта»лар қарашсаки, Қамаши тумани ҳокимлиги Ўзбекистон Республикасининг «Корхоналар тўғрисида»ги Қонунига мутлақо зид иш тутган. Чунки корхонани тугатишдан икки ой олдин бу ҳақда матбуотда эълон қилиниши, тугатиш комиссияси тузилиши, корхонанинг банкдаги дебитор-кредиторлик қарзлари, шунингдек, даъвогар томонлар бор-йўқлиги аниқланиши керак эди. Ҳоким бу-ванинг фармойиши сабаб бўлди-ю, Қамаши ғишт заводи раҳбарияти банкдан олган кредит қарзларини ҳам «унутиб» юборишди. Ҳокимлик эса ўз фармойишининг ижроси қандай бажарилаётганини назорат қилмади. Бу орада корхонанинг кредит қарзлари қайтарилишига кафолат берган «Ўзбиржаторг» ва «Қашқадарёшартномасавдо» ташкилотлари ҳам ваъдаларини бажармадилар. Шу орада «Толиб» очиқ турдаги масъулияти чекланган жамияти раҳбарияти 1996 йил 27 мартда 02-сонли хат орқали Қашқадарё вилоят Саноат-қурилиш банкига мурожаат қилиб, Қамаши ғишт заводининг банк олдидаги қарзлари бўйича жавобгарлик масъулиятини ўз зиммасига олди. Хуллас, вилоятдаги нуфузли ташкилот ва идораларнинг «ваъда»лари кўпаяверди-ю, лабзга эгалик қилишга келганда, ҳамма бирдек карсоқовга айланди. Шундан сўнг ноилож қолган «Саноат-қурилишбанк» раҳбарияти Қамаши тумани «Пахтабанк»идан Қамаши ғишт заводи раҳбарияти ва «Толиб» жамиятига нисбатан инкасса тўлови қўйиб, уларнинг ҳисоб рақамларига тушган пуллар шу тўлов орқали олинган қарзлар ҳисобига қайтарилишини сўрашди. Афсуски, бу «вариант» ҳам иш бермади. Чунки нима бўлди-ю «Пахтабанк»дагилар тегишли тўловномаларни йўқотиб қўйишди. Бугунги кунда эса Қашқадарё вилоят «Саноатқурилишбанк»и юқорида номлари келтирилган ташкилот ва идораларнинг айби билан 23184,8 минг сўм қарзни ундиролмай, сарсон-саргардон бўлиб юрибди.

Қизиқ, кимдир ҳали бир дона ғишт чиқармаган корхона учун халқнинг пешона тери эвазига етиштирилган пахта толасини четга чиқариб юборса, яна кимдир қулоғигача қарзга ботган заводни «Кимошди» савдосида пулласа, учинчи бир одам эса ҳужжатларни йўқотиб қўйса-ю, охир-оқибатда давлат зарар кўрса. Бу ишларнинг бошида турган ҳокимлик ва бошқа нуфузли идоралар эса «ўйин»дан чиқиб кетишса... Бунга ким жавоб беради?

Вилоятда иқтисодий ислоҳотлар қандай амалга оширилаётгани масаласининг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, ҳар бир соҳада эришилаётган ютуқлар билан бир қаторда камчилик ва нуқсонлар, ноқонуний хатти-ҳаракатлар ҳам талайгина. Биз ушбу мақолада уларнинг айримлари хусусида холисона фикр билдиришга ҳаракат қилдик. Зеро, ҳеч бир ташкилот ва корхона раҳбарига иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, тадбиркорлик ва ишбилармонликни ривожлантириш учун ҳукуматимиз томонидан яратилаётган имкониятни имтиёз деб қабул қилиш ва халқ номидан ишониб топширилган масъулиятли вазифани суиистеъмол этиш ваколати берилмаганини ҳамиша ёдда тутмоғимиз лозим.

Шодиёр КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Бастакор Энмарк Солиҳов». 9.00 «Изланиш самаралари». Публицистик кўрсатув. 9.30 «Илм — ўзликни билмакдир...». 10.00 Янгиликлар. 10.05 Л. Устинов. «Ўрмон қўшиғи». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли. 10.55 «Истиқболга интилиб». Публицистик кўрсатув. 11.15 «Кел, дўстлашайлик», «Ғаройиб бочка». Мультфильмлар. 11.30 «Ҳуқуқий давлат сари». 11.50 «Муножот». Фильм-концерт. 12.30 «Мимино». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Эркатой». 18.25 «Диёр». Тележурнал. 18.45 «Тадбиркорлар клуби». 19.05 «Катта танаффус» янгиликлари. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Олтин мерос». Мумтоз наволар. 21.35 «Маърифатнома». 22.10 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 1-қисм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «Спорт қитъаси». 18.45 «Ғайритабиий олам». 19.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур. 19.20 «Услуб». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.15 «Кинонигоҳ». 22.15 Кундалик. 22.25 «Спорт қитъаси». 22.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 23.45 — 23.55 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

17.20 — 20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Кругозор». Тележурнал.

*

21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Сўнгги ташриф». Бадиий фильм. 22.45 «Нон». Телефильм («Ўзбектелефильм»). 23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар анонси. 18.50 «Мульткарусель». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.35 «Ҳазрати деҳқон». 19.50 Эълонлар. 19.55 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 20.45 «Жаҳон». 21.05 «Сўз — сизга». 21.20 «Авторейд». 21.30 «Ракурс». 22.00 «Спорт-тайм». 22.30 «Гўзаллик ва мангулик ҳақида». 22.50 «Умид». 23.20 — 23.30 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Зангиота». 8.45 Биржа ва банк хабарлари. 9.05 «Олтин мерос». Мумтоз наволар. 9.20 «Сени кутаман». Мультфильм. 9.30 «Қирқ ҳунар ҳам оз...». 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув.

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Она тили. 11.00 Инглиз тили.

*

11.30 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 1-қисм. 12.50 «Тараққиёт». 13.15 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Афросиёб» (Самарқанд) — «Нефтчи» (Фарғона). 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Қувноқлар даврасида». 18.30 «Спорт, спорт, спорт». 18.45 «Тамойиллар». 19.00 «Олтин мерос». Абдуллажон Ғофуров куйлайди. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Ҳазрати Инсон». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 Маънавият. «Оҳанглардан таралган меҳр». 21.40 «Альманах-ТВ». 22.05 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 2-қисм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.20 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.45 «ТВ плюс...». 19.00 «Олтин кент». 19.15 «Мусиқий шарҳ». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.10 «Астероид». Фожиали фильм. 1-серия. 22.40 Кундалик. 22.50 «Ишбилармонлар ҳафтаси». 23.05 «Спорт қитъаси». 23.30 «Акс». 23.50 «ТВ плюс...». 00.05 — 00.15 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30 — 8.00, 17.20 — 20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Комариль». Мультфильм.

*

21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Рақс жозибаси». Фильм-балет. 22.30 «Баҳодир». Телефильм («Ўзбектелефильм»). 23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар анонси. 18.50 «Мульткарусель». 19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш дастури. 19.20 Эълонлар. 19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.15 «Соликлар ҳақида сабоқлар». 20.30 Эълонлар. 20.35 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 21.25 «Долзарб репортаж». 21.55 «Очиқ дарс». 22.25 «Янги иқтисод». 22.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.20 — 23.30 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Олтин мерос». Абдуллажон Ғофуров куйлайди. 8.50 «Альманах-ТВ». 9.15 «Ҳазрати Инсон». 9.35 «Ҳамкорлик ришталари». 10.00 Янгиликлар. 10.05 Болалар учун. «Компьютер сабоқлари».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Математика. 11.00 Янги алифбони ўрганамиз.

*

11.30 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 2-қисм. 12.55 «Замин фидойилари». Тележурнал. 13.20 «Алпомиш авлодлари». Кураш. 13.40 Маънавият. «Оҳанглардан таралган меҳр». 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...». 18.15 «Ўзбек аёлининг довруғи». 18.30 «Бахмалда бир кун...». Телерепортаж. 18.50 «Эстрада тароналари». Муҳаббат Ғофурова куйлайди. 19.10 «Тасаввур олами». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Шаҳар бедарвоза эмас...». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «15 дақиқа спорт ҳақида». 21.35 Бухоро — 2500. «Бухорои Шариф». 5-кўрсатув. 22.00 «Автоолам». 22.10 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 3-қисм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.25 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик. 18.15 Эълонлар. 18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.45 «Зерикмай десангиз». 18.55 «Спорт қитъаси». 19.05 «Дойче-Велле» тақдим этади... 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.10 «Кинонигоҳ». 22.40 Кундалик. 22.50 «Зерикмай десангиз». 23.00 «Спорт қитъаси». 23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.15 — 00.25 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30 — 8.00, 17.20 — 20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт кўрсатуви.

*

21.00 — 21.35 Россия давлат телевидениеси.

*

21.35 Эълонлар. 21.40 «Ассалом, мусиқа!» (консерватория ҳақида навбатдаги ҳикоя). 22.10 «Севги ва доллар», «Истеъдод». Қисқа метражли бадиий телефильмлар. 23.00 — 23.20 «Ахборот (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультькарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Бизнен мирас». 20.00 «Спортлото». 20.10 Эълонлар. 20.15 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 21.05 «Дунё ва болалар». 21.25 «Автосалтанат». 21.35 «Азизим». 22.05 «Тошкентнома». 22.35 «Бу ажиб дунё». 22.55 «Экстремал ўйинлар». 23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 8.55 Ўзбекистон телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти. 9.10 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ҳаётимсан, футбол!». 9.35 «Оналар мактаби». 10.00 Янгиликлар. 10.05 Болалар учун «Қувноқлар даврасида». 10.30 «Абитуриент-97». Физика. 11.00 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 3-қисм. 12.15 «Меҳр». Тележурнал. 12.40 «Ошиқ бўёқчи ҳақида эртак». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Эҳтирос». 18.20 «Мусиқа ва шеърият». 18.40 «Катта танаффус». Телеўйин. 19.05 «Билиб қўйган яхши». 19.15 «Омонлик тилаймиз!». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Юзма-юз». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари. 21.40 «Иймон». 22.05 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 4-қисм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Хоразм» (Урганч) — «Навбаҳор» (Наманган). 00.40 «Мақом кечаси». 01.10—01.15 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.20 «Спорт қитъаси». 9.30 «Ғайритабиий олам». 9.45 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур. 10.05 «Услуб». 10.10 «Олтин кент». 10.25 «Мусиқий шарҳ». 10.35 «Ишбилармонлар ҳафтаси». 10.50 «Акс». 11.10 «ТВ плюс...» 11.25 «Зерикмай десангиз». 11.35 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 11.55—13.25 «Кинонигоҳ».

* * *

18.00 Кундалик. 18.10 Бугун пайшанба дастурида. 18.15 Эълонлар. 18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.40 «Сувости дунёси». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд». 21.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.40 «Астероид». Фожиали фильм. 2-серия. 23.10 Кундалик. 23.20 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 23.40 «Спорт қитъаси». 00.10—00.20 Кундалик.

III

16.55 Янгиликлар.

*

6.30 — 8.00, 17.20 — 20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Мусиқа ҳамма учун».

*

21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Қайсар қизнинг қуюлиши». Бадиий фильм. 23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультькарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «Минг бир маслаҳат». 20.20 «02» тўлқинида. 20.35 Эълонлар. 20.40 «Эльдорадо». Телесериал. 21.10 «Жаҳон дурдоналари». 21.40 «Каталог». 21.50 «Шаҳрим — фахрим». 22.15 «Исроилга саёҳат». 22.35 «Интер-спорт». 2.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.10 — 23.15 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Мақом кечаси». 8.55 «Юзма-юз». 9.15 Саида Зуннунова. «Қайнона». Теленовелла. 9.35 «Нуроний». Тележурнал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Биология. 11.00 Немис тили.

*

11.30 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 4-қисм. 12.50 «Ҳаёт сабоқлари». Маърифий кўрсатув. 13.25 «Ўйла! Изла! Топ!» Телемусобақа. 14.00—14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Митти юлдузлар». 18.30 «Биламиз-у, аммо...» 18.50 Бизнес ҳафта якунлари. 19.00 «Эртага — шанба». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Умидли дунё». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисод алифбоси». 21.30 «Ривоят». 21.40 «Олтин мерос». Шарқ тароналари. 21.55 «Таниш ва номаълум». 22.10 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 5-қисм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 «Ринг». 00.15 Тунги тароналар. 00.35—00.40 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.15 «Кўзмунчоқ». 9.35 «Кулгу дарғалари». 9.55 «Дубляж». 10.10 «Олтин кент». 10.25 «Жозиба». 10.40 « Зиндаги ёхуд муҳаббат». 11.05 Видео—»О». 12.35—13.05 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Бор экан-да, йўқ экан...» 18.50 Дилором наволар. 19.00 «Ханда дўкони». 19.20 «Бугун кино оқшомида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Сизлардан ишорат». Мусиқий дастур. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.10 «Кинонигоҳ». 22.40 Ёшлар дастури: «Мулоҳаза учун мавзу». «Спорт курраси». «Камолот». 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.20—00.30 «Даракчи».

III

17.35 Янгиликлар.

*

17.40 — 21.45 Россия жамоат телевидениеси.

*

21.45 «Бухоро зардўзлари». Телефильм.

*

22.05 — 22.35 Россия давлат телевидениеси.

*

22.35 Эълонлар. 22.40 «Музей». Телефильм («Ўзбектелефильм»). 23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультькарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Умид чечаклари». 20.00 «Олам ва одам». 20.25 «Қанотлар». 20.45 Эълонлар. 20.50 «Эльдорадо». Телесериал. 21.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 21.50 «Монитор-Осиё». 22.15 «Рангин-камон». 22.45 «Жума куни, ишдан сўнг». 23.25 — 23.30 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Қўшиғим, жон қўшиғим». 9.15 Бокс. Мустақиллик кубоги якунлари. 10.15 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. «Бобур». Кўп қисмли видеофильм. 5-қисм.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

11.30 «Ёшлар билан». 12.00 «Баҳс». 12.25 «Хабарнома». 12.35 «Халқ оғзаки ижоди». 13.05 «Соат 12.00 да бошлиқ келади». Бадиий фильм. 14.20—14.50 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Совға». 18.20 «Исмлар тарихи». 18.40 «Донишнома». 18.55 Дилнавоз садолар. 19.05 «Ҳайрат». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Рақслар гулдастаси». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.30 «Бизнес-академия». 21.40 «Азиз сиймолар». Ўзбекистон халқ артисти Маҳсум Юсупов. 22.10 Диққат, премьера: Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 37-қисм.

«Тунги ёғду».

Дам олиш дастури:

22.45 «Жаҳон киноси юлдузлари». 23.05 «Ганг, сувларинг лойқаланди». Бадиий фильм. 1—2- серия (Ҳиндистон).

II

9.00 «Бор экан-да, йўқ экан...» 9.15 «Телевидение ва театр». 9.35 Дилором наволар. 9.45 «Ханда дўкони». 10.05 «Сизлардан ишорат». 10.35 Ёшлар дастури: «Мулоҳаза учун мавзу». «Спорт курраси». «Камолот». 11.25 «Кинонигоҳ». 12.55—13.55 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.30 «Шанба тақвими». 18.35 «Кўзмунчоқ». 18.55 «Кулги дарғалари». 19.10 «Қўшиқлар жилоси». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Дармон». 20.10 «Жозиба». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми».

Дам олиш дастури.

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 21.25 «Спорт қитъаси». 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.10 Мишель Пфайфер «Куч, қўрқув ва ўлим» детектив фильмида. 23.50—24.00 «Даракчи».

III

16.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

17.00 — 22.55 Россия жамоат телевидениеси.

*

22.55 Эълонлар. 23.00 «Янги қасоскорлар». Телесериал (Англия). 23.50 — 00.05 «Мусаввир». Телефильм («Ўзбектелефильм»).

IV

9.00 Аэробика. 9.20 Кинонинг олтин асри. «Кондор». Бадиий фильм. 10.50 Эълонлар. 10.55 Шанба эртаги. 11.55 «Рақс қанотида». 12.25 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 13.10 Корейс тилини ўрганамиз. 13.30—15.10 «КВН-97».

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультькарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «Шанба оқшомида». 20.05 «Спектаклдан сўнг». 20.30 Эълонлар. 20.35 Кинонинг олтин асри. «Фирьавн». Бадиий фильм. 21.45 Эсдалик учун дастхат. Болаларни ҳимоя қилиш кунида «Байрам» гуруҳининг хайрия шоуси. 22.15 «Словакия бугун». 22.30 «Хит-коллекция». 22.50 — 23.00 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Бугун якшанба дастурида». 8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 9.10 «Қувноқ стартлар». 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 «Бэмбининг ёшлиги». Болалар учун фильм. 12.05 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 37-қисм. 12.40 «Катта танаффус». Телеўйин. 13.00 «Келгуси ҳафтада». 13.15 «Бир ўлка-ки...» 13.40 «Кўзларим йўлингда». Бадиий фильм. 15.10 «Ўзбекистон спорти». 15.25 «Тақвим».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Мультолам». 18.20 «Баҳодир Шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 2-қисм. 19.05 «Пойинтарсойинтар». 19.15 «Соғинч». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Илҳом сатрлари». 20.05 «Эгиз қўшиқлар». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 Тиббиёт ходимлари куни. «Сиҳат-саломатлик». 21.25 «Мусиқа салтанати». 21.45 «Шахс ва баҳс». 22.10 «Интер-футбол». 22.40 «Келгуси ҳафтада». 22.55 Эълонлар. 23.00 «Ҳафтанома». 23.30 Тунги сеанс. «Ўнта негр боласи». Бадиий фильм. 2-серия. 00.35 Тунги тароналар. 00.45 «Тақвим». 00.55—01.00 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили...» 9.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.45 Болажонлар экрани. 11.00 «Табиат шифохонаси». 11.10 «Мухлис ТВ-2». 11.25 «Умрбоқий мерос». 11.40 «Мафтункор чеҳралар». 12.05—14.05 Видео—»О».

***

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Боланинг тили». 18.30 «Ёрилтош». Мульттўплам. 19.00 «Миш-мишлар...» 19.10 «Мухлис ТВ-2». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Қонун ҳимоясида». 20.10 Дилором наволар. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Глобус». Телеальманах. 21.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.45 Видео—»О». 23.45 «Мувозанат» — келгуси ҳафта тақвими. 24.00 «Мухлис ТВ-2». 00.15—00.25 «Даракчи».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

17.20 — 23.15 Россия жамоат телевидениеси.

*

23.15 Эълонлар. 23.20 «Янги қасоскорлар». Телесериал (Англия). 00.10 — 00.35 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». 9.30 «Парле ву франсе?». 10.00 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 11.40 «Жонли сайёра». 12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 12.10 Эълонлар. 12.15 Киносалон. «Регтайм». Бадиий фильм. 14.45 «Мусиқий Олимп». 15.10 «Кинони севасизми?». 15.40 «Дарвоқе». 16.05 «Шу куннинг мавзуси». 16.20 Кундузги сеанс. «Қутқариш командаси». Бадиий фильм.

*

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультькарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Менинг кўчам». 19.20 «Нима яхши-ю нима ёмон». 19.40 «Телеташриф». 20.00 «Сенинг вақтинг». Ёшлар дастури. 20.20 «Иштирок этувчилар». 20.50 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари. 21.20 Эълонлар. 21.25 Киносалон. «Серпико». Бадиий фильм. 23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ОЧИҚ ЖАМИЯТ ИНСТИТУТИ–ЎЗБЕКИСТОН (СОРОС ЖАМҒАРМАСИ)

«Саёҳатлар учун грантлар» конкурсини эълон қилади

Конкурс илмий конференция, семинар, симпозиум, конгрессларда докладлар билан қатнашмоқчи, лекин маблағи етарли бўлмаган Ўзбекистон фуқаролари учун ўтказилади.

Бундай илмий тадбирлар таълим, фуқаролик жамияти, демократик институтлар қуриш, ҳуқуқий ислоҳот, ижтимоий фанлар ва экология каби соҳаларда ўтказилиши лозим. 1997 йилнинг 1 сентябридан 1 декабргача бўлиб ўтадиган чора-тадбирларда қатнашиш учун аризалар қабул қилинади. Аризаларни 1997 йилнинг 15 июлигача Очиқ жамият институтига топшириш керак.

Ушбуларга грант берилмайди:

- коллектив аризалар
- спорт, дин, сиёсат ва бизнес билан боғлиқ саёҳатлар
- 16 ёшгача бўлган кишилар
- чет элда ўқишни
- фестиваль, конкурс, кўргазмаларда қатнашув
- илмий-тадқиқотлар ўтказиш
- табиий фанлар.

Ариза формасини Очиқ жамият институтидан олишингиз мумкин.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент 700100, Ивлиев кўчаси, 41 («Океан» магазини ёки Шота Руставели кўчасидаги Туркия коллежи яқинида).

Телефон/факс: (3712) 55-61-60, 54-82-43

Электрон почта: <osi@osi.silk.org>

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти «ПЛЕМЭЛИТА» ИИБ жамоаси институт бош директорининг илмий ишлар бўйича муовини, профессор С. Азимовга акаси

Исомиддин АЗИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзмевасабзавотузумсаноат» республика уюшмаси раҳбарияти ва жамоаси уюшманинг масъул ходими Абдумалик Мавлоновга онаси

Зебинисо ая ҚОСИМОВАнинг

бевақт вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Иқтисодиёт институти жамоаси катта илмий ходими Д. Абдуллаевага отаси

Абдумутал АБДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти жамоаси институт клиникаси бош шифокори М. Асомовга отаси

Салоҳиддин АСОМОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзқишлоқичимликсувтаъминот» уюшмаси жамоаси уюшма раиси Х. Шамсиевга отаси

Норхўжа ШАМСИЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва 1-клиник шифохонаси жамоаси шифохонанинг бош шифокори, тиббиёт фанлари номзоди, М. Қодировга отаси

Холмат бобо ҚОДИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур тазия билдиради.

Сиз мамлакатимиз табиий бойликларини кўз корачиғидек асраб-авайлашни истайсизми? Рўзғорингиздаги газ ва сув учун кетадиган харажатларни тежашни-чи?..

Унда марҳамат қилиб

"СУВЖИҲОЗГАЗ"

Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонасининг хўжалик ва саноат учун мўлжалланган ҳар хил турдаги "Дўстлик" маркали

газ ва сув

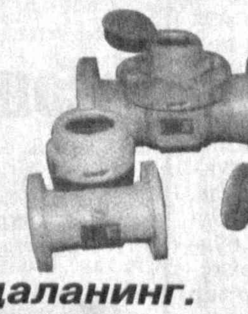

ўлчагич асбобларидан фойдаланинг.

Бизнинг маҳсулотлар ҳам сифатли, ҳам арзон.

Мурожаат учун манзилимиз: Ҳамза тумани, "Элбек"-26.

(Чкалов метроси яқинида, 9 қаватли уйнинг 1-қаватида жойлашган.)

Тел.: 96-70-94, 96-53-71. Факс 96-06-87.

ВРАЧЛАР УЧУН АХБОРОТ

АПЗОН

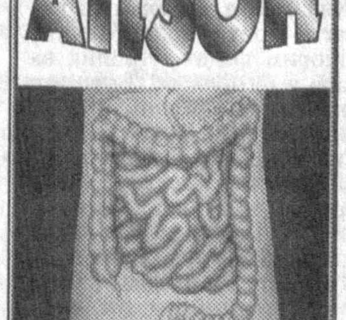

- ЖКТ катогенларига танлаб таъсир этадиган восита;
- кенг спектр, резистентга ўрин қолмайди;
- ичакларнинг нормал ҳолатини бузмайди;
- ЖКТ бўшлиқларида тўпланади.

5-10 кун давомида кунига 4 марта 1 таблеткадан

сурхан аджанта фарма лимитед

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университетининг Бизнес бошқарув факультети 1997/98 ўқув йилига "Маркетинг" ва "Молия ва кредит" йўналишлари бўйича II курсга танлов эълон қилади. Танловда инглиз тилини мукаммал билган Ўзбекистон Республикаси давлат тасарруфида бўлган олий ўқув юртларининг кундузги бўлимларининг I курсини муваффақиятли тугатган талабалар қатнашиши мумкин. Ўқиш муддати 3 йил. Қабул режаси - 100 киши. Факультетни битирган талабаларга тегишли мутахассислик бўйича Ўзбекистон Республикасининг давлат намунасидаги диплoми берилади.

Барча дарслар хорижий профессор ва ўқитувчилар томонидан инглиз тилида олиб борилади.

Аризалар 20 июнгача ҳар куни соат 14.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Кириш танлови ёзма синов ва оғзаки суҳбатдан иборат.

Ёзма синов икки турда, 15 июнь ва 22 июнда қуйидаги фанлар бўйича ўтказилади:

Инглиз тили.

Математика (ўрта мактаб дастури асосида).

Мутахассисликка мойилликни аниқлаш.

Ўзбекистон тарихи ва иқтисодиёти асослари.

Ёзма синовдан муваффақият билан ўтган талабаларга суҳбатда қатнашишга рухсат берилади. Суҳбат 27 июндан 30 июнгача ўтказилади.

Танловда қатнашмоқчи бўлганлар ўзлари билан паспорт, талабалик гувоҳномаси ва синов дафтарчаларини олиб келишлари зарур.

Синовлар бўйича тушунтириш суҳбати 13 июнда I тур қатнашувчилари учун ва 20 июнда II тур қатнашувчилари учун ўтказилади.

Манзилимиз: Тошкент ш., Талабалар шаҳарчаси, ТошДТУ бош биноси, 2-подъезд, 6-қават, Бизнес бошқарув факультети.

Телефонлар: (3712) 46-05-53, 46-48-30.

«ЎЗБЕКНЕФТГАЗ»

Ўзбекистон нефть ва газ саноати миллий корпорацияси

«Илмнефтгаз» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси

«ЎЗБЕКЛИТИНЕФТГАЗ»

Ўзбекистон нефть ва газ илмий -тадқиқот ва лойиҳа илмгоҳи илмий ходимлар тайёрлайдиган аспирантурага қуйидаги ихтисосликлар бўйича 1997 йилда мутахассислар қабул қилишини маълум қилади:

04. 00. 17. «Нефть ва газ конлари геологияси, қидирув ва аниқланиши» (ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда);

05. 15. 06. «Нефть ва газ конларини ишлатиш ва ишлатилиши» (ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда);

05. 15. 10. «Нефть ва газ қудуқларини бурғилаш» (ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда).

Ҳужжатлар эълон матбуотда чоп этилган кундан бошлаб икки ой муддат ичида қабул қилинади.

Қўшимча маълумотларни қуйидаги манзил бўйича олиш мумкин:

700029, Тошкент ш. Т. Шевченко, 2

«ЎзбекЛИТИнефтгаз» илмгоҳи.

Телефон: 56-75-07

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА МЕЪМОРЧИЛИК СОҲАСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ ҚЎМИТАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Бадиий академиясини ташкил этиш ҳақида» 1997 йил 23 январдаги Фармонига мувофиқ, тасвирий ва амалий санъат, халқ ҳунармандчилиги соҳасида Камолиддин Беҳзод номидаги Давлат мукофотининг таъсис этилганлиги муносабати билан 1997 йилги Камолиддин Беҳзод номидаги Ўзбекистон Давлат мукофотига асарларни тақдим этиш муддатини, шунингдек, Абдулла Қодирий номидаги Ўзбекистон Давлат мукофотига қўшимча номзодлар тақдим этиш муддатини шу йилнинг 4 июнигача белгилаган эди. Давлат мукофотлари қўмитаси 1997 йилги Абдулла Қодирий ва Камолиддин Беҳзод номидаги Давлат мукофотларини олиш учун кейинги қўшимчалар билан қуйидаги номзодлар тақдим этилганини маълум қилади:

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ МУКОФОТИГА:

I. АДАБИЁТ СОҲАСИДА

1.Омон МУХТОР -- «Тўрт томон қибла» («Минг бир қиёфа» «Кўзгу олдидаги одам», «Тепаликдаги хароба») трилогияси.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси тақдим этган.

2. Неъмат АМИНОВ -- «Бир аср ҳикояти» насрий китоби.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси тақдим этган.

3. Бўрибой АҲМЕДОВ -- «Амир Темур» романи. Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий кенгаши тақдим этган.

4. Муҳаммад ЮСУФ -- Мустақиллик йилларида яратилган туркум шеърлари.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси тақдим этган.

II. САНЪАТ СОҲАСИДА САҲНА САНЪАТИ

1. Турғун АЗИЗОВ, Мунаввар АБДУЛЛАЕВА -- режиссёрлар, **Ғайбулла ҲОЖИЕВ** -- бош роль ижрочиси -- Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театрида Абдулла Қодирий асари асосида саҳнага қўйилган «Меҳробдан чаён» спектакли.

Ўзбекистон Маданият ишлари вазирлиги тақдим этган.

2. Рустам МАЪДИЕВ -- режиссёр, Зулайҳо БОЙХОНОВА, Мақсуда ОТАЖОНОВА -- ижрочилар -- Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқий театрида Ўлмас Умарбеков асари асосидаги «Фотима ва Зуҳра» спектакли.

Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмаси тақдим этган.

МУСИҚА САНЪАТИ

1. Мустафо БАФОЕВ -- 1993-1996 йилларда яратилган «Улуғбек буржи», «Нодира», «Мозийдан нур» телевизион балетлари мусиқаси ва истиқлолни тараннум этувчи қўшиқлар туркуми.

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси тақдим этган.

2. Анор НАЗАРОВ -- 1993-1996 йилларда яратилган, истиқлол руҳи билан йўғрилган қўшиқлар ва мусиқалар туркуми.

«Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси тақдим этган.

3. Фарҳод АЛИМОВ -- «Нодирабегим», «Фотима ва Зуҳра» ҳамда «Девона» драмалари мусиқалари.

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси тақдим этган.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА КИНО

1. Ҳайбатилла АЛИЕВ, Эркин КОМИЛОВ, Шариф ҚОДИРОВ -- Тоҳир Малик асари асосида яратилган етти қисмли «Сўнгги ўқ» видеофильми.

Ўзтелерадиокомпания тақдим этган.

2. Баҳодир МУЗАФФАРОВ -- кинорежиссёр, **Шуҳрат МАҚСУДОВ** -- кинотасвирчи -- «Руҳ», «Илон йили» ва «Оролқум» ҳужжатли фильмлари.

«Ўзбеккино» давлат акционерлик компанияси тақдим этган.

КАМОЛИДДИН БЕҲЗОД НОМИДАГИ ДАВЛАТ МУКОФОТИГА:

1. Тойир БОЛТАБОЕВ, Хуршид НАЗИРОВ, Ғайрат КАМОЛОВ -- Тошкентдаги Темурийлар тарихи давлат музейига ишланган уч қисмли маҳобатли «Буюк Соҳибқирон -- буюк бунёдкор» деворий тасвирий санъат асари.

Ўзбекистон Республикаси Бадиий академияси тақдим этган.

2. Анвар ИЛҲОМОВ, Бахтиёр РАҲМОНБЕРДИЕВ -- Темурийлар тарихи давлат музейи гумбазидаги маҳорат билан бажарилган наққошлик ишлари.

Ўзбекистон Бадиий академияси тақдим этган.

3. Ниёзали ХОЛМАТОВ, Шохалил ШОЁҚУБОВ -- Ўзбекистонда миниатюра санъатини тиклаш соҳасидаги ишлар туркуми.

Ўзбекистон Меъморлар уюшмаси тақдим этган.

4. Ортиқали ҚОЗОҚОВ -- Сўнгги йилларда яратилган замонавий ва тарихий мавзудаги рангтасвир асарлари. («Наврўз», «Янги кун», «Шарқ келинчаги», «Номозшом» ва бошқалар).

Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги тақдим этган.

5. Саидолим ШАРИПОВ - Ўзбекистонда илк бўртма миниатюра асарлари туркуми.

Ўзбекистон Республикаси Бадиий академияси тақдим этган.

6. Раймберди МАТЧОНОВ -- Кулолчилик санъати соҳасидаги ишлар туркуми.

Ўзбекистон Республикаси Бадиий академияси тақдим этган.

7. Пўлат ЗОҲИДОВ -- «Темур даврининг меъморий қаҳкашони» китоби.

Ўзбекистон Меъморлар уюшмаси тақдим этган.

Таклиф ва мулоҳазаларингизни қуйидаги манзилга юборишингизни сўраймиз: 700000, Тошкент шаҳри, Абдулла Тўқай кўчаси, 1.
Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари қўмитаси.
Телефон: 34-83-54.

ШЕЪР АЗИЗ ОЛАМ АРО

БИР КУН... ЙЎЛЛАР МЕНИ СОҒИНИБ ҚОЛАР

Кун оғди. Кечга товун
эсди хуш насим.
Дунё -- қадимги ровий,
дунё -- руҳимнинг саси.

Оқшом уфун уфуриб,
қошига сурма сурар.
Дунё -- узоқ йўл юриб,
дунё -- ҳорғин ўлтирар.

Сочар даштлар устинда
Юлдузларини осмон.
Дунё -- ямоқ пўстинда,
дунё -- узилган паймон.

Оқшом сепи -- тугунча,
Сукунат -- гўзал чирой.
Дунё -- нишлаган ғунча,
дунё -- янги чиққан ой.

Кун оғди. Кечга товун
эсди хуш насим.
Дунё -- қадимги ровий,
дунё -- руҳимнинг саси.

***

Сенсиз ўтган кунлар -- изтироб,
сенсиз ўтган кунлар -- бекарам.
Сенсиз ўтган кунлар моҳитоб
соғинчим тарам-тарам.

Сенсиз ўтган кунлар йўлимда
на бир асрор, на бир синоат.
Сенсиз ўтган кунлар кангулмда
қувончлар беинобат.

Сенсиз ўтган кунлар йўрмалар
юрагимни нил тортиб урчуқ.
Сенсиз ўтган кунлар бўлмаган,
сенсиз ўтган кунлар йўқ!

Сенсиз ўтган кунлар -- изтироб,
сенсиз ўтган кунлар -- бекарам.
Сенсиз ўтган кунлар моҳитоб
соғинчим тарам-тарам.

***

«Сиз менга кераксиз!...» дединг.
Дунёга сиғмайлар кетдим-а,
сен
марҳамат айлаган
бу мурувватдан.
Кўзингга қарадим, қалдирғоч,
қарадим синовли-синовли,
ишониб-ишонмай
ўзимга-ўзим.
«Сиз менга кераксиз жудаям!..»

Шивирлаб дединг сен қайта
қалдирғоч...

Шивирлаб...
канглумга сингидинг, қалдирғоч!..

***

Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар,
соғиниб қолар... қадамларимни.
Қарай-қарай бир кун қароғи толар,
Хўрсиниб ютар сўнг аламларини.

Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар,
соғиниб қолар... пайканларини.
Юраги тўкилиб ёдига олар,
тонгда ўтиб, оқшом қайтганларимни.

Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар,
соғиниб қолар... тош отганларини.
Гоҳида изғирин, гоҳида қорлар,
канглумга гайбурдек ботганларини.

Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар,
соғиниб қолар... ўй эзганларини.
Хаёлимни тортиб соҳибжамоллар,
хаёлимда кезганларини.

Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар,
соғиниб қолар... дўнг ҳам пастқамлари.
Канда қилмай мен юрган онлар,
канда қилмай кузатган дамларин.

Бир кун.... йўллар мени соғиниб қолар,
соғиниб қолар... ўтганларимни.
Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар,
йўлларини соғиниб кетганларимни.

Бир кун... йўллар мени соғиниб қолар...

Икром ОТАМУРОД

● СОҒЛИҒИНГ — САОДАТИНГ

ДУНЁ ЯШАР КЎЗЛАРДА

Унинг томирлари юракка боғланган. У билан дунёни кўрамиз, яхши-ёмонни ажратамиз. Лекин аксарият ҳолларда жисмимиздаги бу сирли тилсимотнинг ғаройиботларини тўлалигича англай олмаймиз. Кўпинча кўзимизда озгина оғриқ сезсаккина дўхтирга чопамиз. Улар-чи?

Яхшиси, ўзбек аёллари орасида офтальмология соҳасида биринчи тиббиёт фанлари доктори, профессор Муҳтарам ҲАМИДОВА билан жамоатчи мухбиримизнинг кўз ва унинг чексизу чекланган имкониятлари хусусидаги суҳбатини эътиборингизга ҳавола этамиз.

-- Муҳтарам опа, умрингизнинг ярмидан кўпини энг нозик соҳа бўлмиш тиббиётга бағишлабсиз. Энди, айтинг-чи, шунча йил ишлаб орттирган дунёингиз нима?

-- Лоф бўлмасин, қизим, 50 йилдан ошди тиббиётда амалий ва илмий фаолият кўрсатаётганимга. Ўтган умр йўлларимга қарасам, жуда катта тарих ётибди. Менинг шиорим фақат тўғрилик ва ҳалоллик бўлган. Бир умр ана шу шиорга амал қилдим. Шунинг учун ҳеч иккиланмасдан айтишим мумкинки, менинг бу дунёда орттирган энг катта бойлигим -- она халқимнинг меҳри ва улуғ эҳтироми. Қолаверса, ортимда бир гуруҳ шогирдларим бор. Шундан ортиқ яна қандай бойлик керак?

-- Одамзод учун кўз иккинчи юрак вазифасини ўтайди дейдилар. Шундай экан, кўз ва юрак оралиғидаги боғлиқликни бир мутахассис сифатида сиз қандай изоҳлайсиз?

-- Кўз -- инсоннинг қалби. У билан нафақат дунёни кўрибгина қолмасдан, балки ҳис ҳам қиласиз. Бизнинг соҳада, айниқса, офтальмология фанида хатоликка йўл қўйиш жиноят билан тенг. Бизнинг соҳада ғаройиб сирлар бор. Масалан, бир киши бошқа дўхтирларга учрашмасдан аввал бизга кўринса, ўша одамнинг ички аъзоларидаги ўзгаришларни унинг кўзига қараб билиб олиш мумкин. Шунинг учун кўз ва юрак ўртасидаги муносабат ниҳоятда нозик. Юрак ҳам кўзнинг измида бўлиб, турли ўзгаришлар бошланса, бирданига кўзда сезилади. Бу ана шу икки энг муҳим аъзони боғлаб турадиган узилмас ипга ўхшайди.

-- Муҳтарам опа, сиз учун ёруғлик тушунчаси ғоят қадрлидир. Энди бир ҳақиқатни айтсангиз, сиз кўпни кўрган, тажрибали олима сифатида мустақил Ўзбекистон тиббиётидаги бугунги силжишларни нималарда кўрасиз?

-- Ўзингизга маълум, кейинги пайтда медицина муассасаларини замонавий техника билан таъминлаш ишларига катта эътибор берилмоқда. Албатта, бу ҳам беморларни даволаш борасидаги эзгу ишлар самарасини оширмоқда. Лекин шуни ёддан чиқармаслик лозимки, медицина қанчалик кучли қуролланмасин, энг аввало, врач билимдон бўлиши лозим. Акс ҳолда нафақат ташхис қўйишда, балки даволаш жараёнида ҳам катта хатоликларга йўл қўйиш мумкин. Худога шукурки, бу борада мақтансак арзгулик ишлар амалга оширилмоқда. Беморларга зиё улашиш йўлида мутахассис врачлар катта ютуқларни қўлга киритишмоқда. Шу ерда бир қувончли эътирофимни айтмасак бўлмас, ҳозирги кунда ўзбекистонлик офтальмологлар эришаётган муваффақиятлар дунё миқёсида тан олинаётганлиги қувонарлидир. Бу тиббиётнинг асл Ватани Шарқда яна табобат кучаяётганлигини кўрсатади.

-- Ахир, кўз нурларининг ҳам чегараси бор-ку! Кўзни асраш ва у билан боғлиқ касалликларнинг олдини олиш учун нималар қилиш керак?

-- Машойихлар айтадилар, соғлиғинг қадрини бемор бўлганингда биласан. Бу ҳикматда бир дунё ҳақиқат бор. Шул боис ҳам кўз ҳақида сўз кетса, кўпроқ Ибн Синонинг ўгитларини эслаймиз. Ул зоти шариф инсон учун ҳамма нарсадан ҳам азизроқ неъмат бу Ёруғлик эканлигини минг марта такрорлаган. Инсон зулмат учун дунёга келмайди, бир умр ёруғликка интилиб яшайди. Биз, тиббиётчилар тили билан айтганда, кўз ҳам, қорачиқ ҳам энг зарур аъзолардан саналади. Ҳозир табиатдаги бузилишларнинг асоратигина кўзларимизга зиён етказиб қолмасдан, балки замонавий компьютерларимизни ҳам билиб-билмасдан ишлатиш кўз учун нохуш оқибатлар олиб келмоқда. Шунинг учун ҳам компьютер билан ишлаётганда махсус ҳимоя воситаларидан фойдаланиш зарурлигини унутмаслик лозим. Ёки олайлик, баъзи ёшларимиз кўпинча турли хил ранглардаги кўзойнаклар тақиб, ўзларича қуёш нурларидан сақланмоқчи бўладилар, табиий қуёш нури киши организми учун фойдали эканлигига эътибор бермайдилар. Бу ҳам бир неча йиллардан сўнг баъзи бир кўз касалликларини келтириб чиқариши мумкин.

Менинг элдошларимга тилагим битта: кўзингиз доимо равшан бўлсин! Кўз гавҳарини эҳтиёт қилинг!

Раъно РАСУЛОВА
суҳбатлашди.

Саратон. Иссиқдан титрар япроқлар,
Одамлар кўзлари бир соя излар.

Сочингизга минглаб дурлар сочилар,
Фаввора остида ўтирган қизлар.

Т. КАРИМОВ олган сурат-лавҳа.

МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

Маҳаллаларнинг мамлакатимиз ижтимоий ҳаётидаги ўрнини ифодаловчи рисола чоп этилишини кўпчилик орзу қиларди.

Яқинда «Жаҳон» ахборот агентлиги босмахонасида «Маҳалла — адолат маскани» китоби чоп этилди. Уни тарих фанлари номзоди Н. Ҳасанов нашрга тайёрлаган.

Китобда Президентимизнинг фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг маҳалла тараққиёти ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисидаги барча ҳужжатлари келтирилган. Баъзиларига шарҳлар ҳам ёзилганки, бу қўлланма ушбу ҳужжатларни ҳаётга татбиқ этишда катта хизмат қилади.

Унда Тошкент шаҳар Ҳамза тумани ҳокимияти қошидаги туман маҳалла оқсоқоллари маслаҳат кенгаши иш фаолияти, тумандаги «Гулистон», Бобур, Усмон Носир, «Баҳор», «Наврўз», Нодира каби маҳаллаларда олиб борилаётган ишлар, туман хотин-қизларининг қизиқарли иш тажрибалари жамланган.

Китоб барча маҳалла оқсоқоллари ва маҳалла фаоллари учун муҳим қўлланма бўлади, деб умид қиламиз.

Ҳ. УЗОҚОВ.

● Спорт ● Спорт ● Спорт ● Спорт ● Спорт ● Спорт ● Спорт ●

ОСОНМАС БУ МАЙДОН ИЧРА ТУРМОҚ

Аёллар ўртасидаги ҳар қандай мусобақа натижасини олдиндан айтиб бўлмаслиги билан эркаклар ўртасидаги мусобақалардан доим кескин фарқ қилиб келган. Нега шундай?

Бу ҳақда жаҳон миқёсида спорт мутахассислари турлича фикр-мулоҳазага эга ва улар ўртасида тез-тез баҳс-мунозаралар содир бўлиб туради. Кўпчилик аёллар мусобақаларидаги кутилмаган натижаларнинг кўп такрорланишини аёллар руҳияти, уларнинг кайфияти тез ўзгарувчанлиги билан изоҳласа, бошқалар тамоман уларга қарши томондан келади. Нима бўлганда ҳам халқаро майдонда спротпрогноз каби турли хил лотерея ўйинлари ташкилотчилари ўйин шартларига иложи борича аёллар мусобақаларини камроқ киритишга ҳаракат қилишади. Чунки улар ўз мижозларини бездириб қўйишни хоҳламайди, бизнес учун зарур пайтларда эса аёллар мусобақасидан унумли фойдаланилади.

Теннис бўйича аёллар ўртасидаги Тошкент иккинчи халқаро Челленжер турнири ҳам ана шундай кутилмаган натижалардан холи бўлмаяпти. Хусусан, турнирнинг «биринчи ракеткаси соҳибаси» ҳисобланган австралиялик теннисчи Силвия Плисшкенинг дастлабки учрашувдаёқ мағлубият аламини тортиши фикримизнинг далилидир. Бундай «сенсация»ли мағлубият жуфтликлар баҳсида ҳам содир бўлди. Нино Лоуарсабишвили (Грузия) ва Кристина Пападаки (Греция) рейтинг бўйича рақиблари Нори Ковес (Венгрия) -- Жоан Ми-Ра (Жанубий Корея) жуфтлигидан жуда юқори поғонани эгаллаб туришган бўлса-да, икки сетда мағлубиятга учради -- 5/7, 2/6.

Шунингдек, бизнинг теннисчиларимиз ҳам дастлабки учрашувлардаёқ ўз рақибларини ғалаба билан табриклашга мажбур бўлишди. Аслида Ирода Тўлаганова ва Лилия Биктяковадан иборат жуфтлигимиз саралаш босқичидан қийинчилик билан ўтиб, асосий сет баҳсларида қатнашишга йўлланма олишган эди. Бахтга қарши қуръа жуфтликлар бўйича турнирнинг «биринчи ракеткаси соҳибалари» ҳисобланган Эрика Делон (АҚШ) -- Николь Праттга (Австрия) жуфтлигини уларга қарама-қарши қўйди. Биз гарчанд аёллар мусобақаларида тез-тез содир бўладиган мўъжизаларга умид боғлаган бўлсак-да, ҳамюртларимиз 4/6, 0/6 ҳисобида ютқазишди. Яна бир вакилимиз Наташа Никитина яккалик баҳсларида турнирнинг «биринчи ракеткаси соҳибаси»ни мағлубиятга учратган исроиллик Анна Смачнова билан бирга украиналик икки Елена -- Татаркова ва Брюховецга қарши кураш олиб боришди. Наташа ва Анна, спортча айтганда, бир-бири билан тил топишгунича икки ҳамюрт Еленалар биринчи сетни 1/6 ҳисобида ўз фойдаларига ҳал қилишди. Иккинчи сетда ҳақиқатан ҳам Наташа ва Аннанинг ҳаракатлари бир-бирига уйғунлашди, бироқ вақт кеч бўлган эди. Иккинчи сетда ҳам украиналик теннисчилар 4/6 ҳисобида устун келишди.

Бугун жуфтлик баҳслари якунланади. Яккалик баҳслар эса ярим финал учрашувлари босқичига кўтарилади. 8 июнь куни Тошкент иккинчи халқаро челленжер турнири ниҳоясига етади.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЕВРОПА ФУТБОЛИ САМАРҚАНДДА

Ўқув тайёргарлик машғулотларини ўтказиш учун юртимизга келган Германия олимпия терма жамоаси Самарқандда бўлиб, «Афросиёб» футбол клуби билан ўртоқлик учрашуви ўтказди. Биринчи бўлимда дарвозалар дахлсизлиги сақланиб қолган бўлса, 78-дақиқада Германия олимпия терма жамоаси ҳисобда олдинга чиқиб олди. Учрашув тугашига саноқли дақиқалар қолганда, «Афросиёб» ҳужумчиси Ҳамза Жабборов пенальтидан ҳисобни тенглаштирди ва шундай қилиб, Германия олимпиячиларининг юртимиздаги дастлабки ўртоқлик учрашуви дуранг натижа билан якунланди. Кеча Тошкент вилоятининг «Дўстлик» стадионида Ўзбекистон ва Германия олимпия терма жамоалари ўзаро куч синашишди.

Миллий терма жамоамизнинг жаҳон чемпионати саралаш учрашувларида қатнашганлиги муносабати билан қисқа фурсатли танаффусга чиққан олий лига футбол жамоалари эса навбатдаги тур учрашувларини ўтказишди. Унда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Трактор» -- «Янгиер» -- 2:2, «Зарафшон» -- «Насаф» -- 1:1, «Хоразм» -- «Чилонзор» -- 2:1, «Дўстлик» -- «Сурхон» -- 1:0.

12-тур учрашувлари 8-9 июнь кунлари ўтказилади.

Р. ЭРМУҲАММАД.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 36-37-85;
Иқтисодиёт 36-36-65, 36-07-94;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28;
Эълонлар 36-09-25.

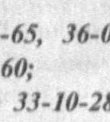

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0377, 46.094 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Худоёров.
Навбатчи — Ғ. Шермуҳаммад.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Бободўстов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 23,15 1 2 3 4 5 6